

## Kiɲnêɲ 2

Kiɲnêɲ Buku Kêtu Luagêcɲa tonec gêjac têku Kiɲnêɲ Buku Ɗamataɲa ma gêjac miɲ lau Israel nêɲ gamêɲ luagêc ɲabiɲ ɲagêdô.

### **Buku tau ɲasêbu luagêc gebe**

1. Môkêlatu 1-17 Gamêɲ Israelɲa ɲamiɲ e gêdêɲ ɲacjo sesen malacsêga Samaria su ma sêku gamêɲ tulu gêdêɲ jala 721 gêmun Kilisi gêmêɲ nomɲa kêsêp ɲasêbu ɲamataɲa tonec.
2. Môkêlatu 18-25 Gamêɲ Judaɲa ɲamiɲ ɲagêdô kêsêp ɲasêbu kêtu luagêcɲa tonec. Gamêɲ Israelɲa gêbacnê, mago ɲacjo sêku gamêɲ Judaɲa tulu seben atom. Mago gêdêɲ jala 586 gêmun Kilisi gêmêɲ nomɲa kiɲ Babelɲa Nebukadnesar gesen malac Jerusalem su ma kêkêɲ Gedalia kêtu gôliɲwaga Judaɲa. Judanêɲ kiɲ ɲamuɲa Jojakim nê miɲ kêsêp môkêlatu ɲamuɲa amboac tonanɲen.

Kiɲnêɲ Buku Ɗamataɲa kêsôm lasê su gebe gêɲwapac êtap gamêɲ Israel to Juda sa êtu kiɲ to lau sêwi Anôtô siɲɲa. Ɗacjo sesen malacsêga Jerusalem su to sêwê Judawaga taêsam jasêɲgôɲ kapoacwalô anɲa Babel. Biɲ tonan ɲêjam lau Israel nêɲ lêɲ ôkwi samucɲen. Propete Elisa, taɲ gêjô propete Elia su naɲ, nê miɲ ɲêjam sêga gêc Kiɲnêɲ Buku Kêtu Luagêcɲa.

1:1-18 Elia geoc biɲ lasê gebe Israelnêɲ kiɲ Ahasia êmac êndu. Eɲ gêmác êndu su, go Jehoram gêjô eɲ su.

## 2

### *Elia kêpi undambê gêja*

<sup>1</sup> GêdêĶ ņasawa, taĶ Apômtau gebe êkôc Elia ņa mu ilai êpi undambê êna naĶ, Elia agêc Elisa dêdi aĶga Gilgal ma sêsêlêĶ sêja.

<sup>2</sup> Elia kêsôm gêdêĶ Elisa gebe “Aê jateĶ aôm gebe ômoa Gilgal tonec gebe Apômtau kêsakiĶ aê gebe jana Betel.” Mago Elisa gêjô eĶ awa gebe “Apômtau gêĶgôĶ mata jali ma aôm gômoa matam jali, tec aê oc jawi aôm siĶ atomanô.” Amboac tonaiĶ êsêagêc sêwiĶ tauĶ sêsêp Betel sêja.

<sup>3</sup> Ma propete toĶ teĶ, taĶ sêmoa Betel naĶ, sêsa dêdêĶ Elisa sêmêĶ ma sêsôm gêdêĶ eĶ gebe “Aôm oc kôjala gebe ocsalô tonec Apômtau gebe êkôc nêĶ ņatau su aĶga aôm nêĶ nec me masi.” Tec eĶ kêsôm gebe “Aec, aê kajalagac, asôm atom.”

<sup>4</sup> Elia kêsôm gêdêĶ eĶ gebe “Elisa, aê jateĶ aôm gebe ômoa tonec gebe Apômtau kêsakiĶ aê gebe jana Jeriko.” Mago eĶ kêsôm gebe “Apômtau gêĶgôĶ mata jali ma aôm gômoa matam jali, tec aê oc jawi aôm siĶ atom.” Amboac tonaiĶ êsêagêc jasêô lasê Jeriko.

<sup>5</sup> Propete toĶ teĶ, taĶ sêmoa Jeriko naĶ, têtû gasuc dêdêĶ Elisa ma sêsôm gêdêĶ eĶ gebe “Aôm oc kôjala gebe ocsalô tonec Apômtau gebe êkôc nêĶ ņatau su aĶga aôm nêĶ nec me masi.” Tec eĶ gêjô êsêac awenĶ gebe “Aec, kajalagac, asôm atom.”

<sup>6</sup> Go Elia kêsôm gêdêĶ eĶ gebe “Aê jateĶ aôm gebe ômoa tonec gebe Apômtau kêsakiĶ aê gebe jana bu Jordan.” Mago eĶ kêsôm gebe “Apômtau gêĶgôĶ mata jali ma aôm gômoa matam jali, tec aê oc jawi aôm siĶ atomanô.” Amboac tonaiĶ agêc sêsêlêĶ sêja.

<sup>7</sup> Propete 50 sêja amboac tonanġen ma êsêac sêkô ŋasawa jaêcġen ġêdêŋ taŋ êsêagêc sêkô bu Jordan ŋatali naŋ.

<sup>8</sup> Go Elia kêkôc nê ŋakwê baliŋ jakêluŋ sa ma gi kêsêp bu e bu ġêlêc sa maken- maken ma agêc selom gamêŋ kelenġen sêja ônêŋa.

<sup>9</sup> ġêdêŋ taŋ selom jasêpi ônêŋa su naŋ, go Elia kêsôm ġêdêŋ Elisa gebe “Apômtau gebe êkôc aê su aŋga aôm nêma ma gobe jaŋġôm asanġen êtu aômŋa.” Ma Elisa kêsôm gebe “Aê jatenġ aôm gebe jawê kain nêma ŋalau mênġelom aê êtu dim luagêc.”

<sup>10</sup> Ma enġ kêsôm gebe “Aôm kotenġ ġênġwapac tenġ, mago aôm embe ôlic sêkôc aê su aŋga aôm nêma ŋa matamanô oc biŋ tau ŋanô êsa. Mago embe ôlic aê atom, go biŋ tau ŋanô êsa atom.”

<sup>11</sup> Sêsêlêŋ ma sêjam biŋġalôm sêmoa ma sep tagenġ kareta ja tohos ja mênġêwa êsêagêc kêkôc. Ma Elia ŋa mu ilai kêpi undambê ġêja.

<sup>12</sup> Elisa ġêlic e ġêmôêc gebe “O tamoc, tamoc, Israelnêŋ laukasap to lautucġoc.” Ma ġêlic enġ jaôb tagenġ.

### *Elisa ġêjô Elia su*

Go enġ kêkac nê ŋakwê ġênġic ġêja luagêc.

<sup>13</sup> Go kêkôc Elia nê ŋakwê baliŋ, taŋ gebenġ aŋga ênê naŋ, sa ġêmu jakêkô bu Jordan ŋatali.

<sup>14</sup> Enġ kêkôc Elianê ŋakwê baliŋ, taŋ gebenġ naŋ, jagi kêsêp bu ma kêsôm gebe “Apômtau, Elianê Anôtô ġêmoa ondoc.” Ma ġêdêŋ taŋ enġ gi ŋakwê kêsêp bu tau naŋ, bu ġêlêc sa maken- maken ma Elisa gelom ġêmêŋ ŋamakenġ.

<sup>15</sup> ġêdêŋ taŋ propete tonġ tenġ, taŋ sêmoa Jeriko naŋ, sêlic enġ ġêmu ġêdêŋ êsêac ġêmêŋ naŋ, êsêac

sêsôm gebe “Elianê ñalau gêsac Elisa ñaô.” Ma êsêac sêpuc eñ tônia-tônia mênşewec lanñjanô kêsêp nom.

<sup>16</sup> Go êsêac sêsôm gêdêñ eñ gebe “Gôlicgac me, lau ñaclai 50 tec sêmoa sêwiñ nêm sakiñwaga aêac. Aêac atenñ aôm, gebe ôkêñ êsêac nasensom nêm ñatau. Oc moae Apômtaunê Ñalau gêôc eñ sa e jagêwi eñ siñ gêmoa lôcdênañ ñaô me gêmoa busawa tenñ.” Ma eñ kêsôm gebe “Asakiñ lau atom.”

<sup>17</sup> Mago êsêac sêkac eñ ñapañ e eñ maja kêsâ, tec kêsôm gebe “Asakiñ êsêac sêna.” Tec êsêac sêsakiñ lau 50. Ma êsêac sesom eñ bêc têlêac e têtap eñ sa atomanô.

<sup>18</sup> Elisa gacgenñ gêmoa Jeriko ma êsêac sêmu dêdêñ eñ sêja ma eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê kasôm gêdêñ amac gebe ‘Ana atom’ me masi.”

<sup>19</sup> Lau malacña sêsôm gêdêñ Elisa gebe “Ôlic acgom, malac tonec ñagêñ samob ñajamanô, kêtôm ñoc ñatau tau gêlic, mago bu tau ñajam atom ma gêjam lauonêñ ñapalê su.”

<sup>20</sup> Eñ kêsôm gebe “Akêñ gwêc êsêp laclu wakuc tenñ ma akêñ êndêñ aê êmêñ.” Amboac tonañ êsêac sêkôc gêñ tau gêdêñ eñ sêja.

<sup>21</sup> Go eñ gêja ma kêpalip gwêc kêsêp bumata tau ma kêsôm gebe “Apômtau kêsôm amboac tonec gebe ‘Aê gagôm bu tonec ñajam kêsâ. Gêmacanô me sênam ñapalê suña êsa tonec atomanô.’ ”

<sup>22</sup> Amboac tonañ bu tau ñajam kêsâ e mênşgêdêñ ocsalô tonec kêtôm biñ, tañ Elisa kêsôm nañ.

<sup>23</sup> Eñ anğa tonañ kêpi Betel gêja ma gêdêñ tañ eñ kêsêlêñ kêpi gêmoa nañ, ñapalê ñasec-ñasec ñagêdô sêsa anğa malac mênşsêsu eñ susu sêmôêc gedenñ eñ gebe “Môkêmkañ, ôpi ômôêñ. Môkêmkañ, ôpi

ômôên.”

<sup>24</sup> Tec en kêkac tau ôkwi ma gêdên tañ en gêlic êsêac nañ, en kêpuc boa êsêac gêjam Apômtau lañô. Ma bôc saleñña ber têna luagêc sêsa ança saleñ sêmên ma sêkac ñapalê 42 tonañ popoc.

<sup>25</sup> En ança tonañ gacgen kêpi lôc Karmel gêja ma ança tonañ gêmu gêja malac Samaria.

3:1–4:7 Israel to Juda ma Edom nêñ kin sêjac sin gêdên Moab, mago sêku en tulu atom.

## 4

### *Elisa agêc awê Sunemja*

<sup>8</sup> Gêdên bêc teñ Elisa gêja Sunem. Awê tolêlôm teñ gêmoa tonañ. En kêkac en gebe êniñ gên ança ênê. Amboac tonañ gêdên têm samob, tañ en kêsa intêna tonañ nañ, kêsô gêdên en gêja gebe êniñ gên.

<sup>9</sup> Ma awê tau kêsôm gêdên nê akwen gebe “Ôlic acgom, aê kajala gebe ñac tônê en Anôtônê ñac dabun teñ, tañ kêsa aêacnên intêna ñapangeñ nañ.

<sup>10</sup> amansañ balêm saun teñ tosagin ança ñaden ñaôña ma takên mê to tebo ma lêpôn to lamp teñ êkô êtu enña. Ma en embe êndên aêac êmên, go êngôn tonañ.”

<sup>11</sup> Gêdên bêc teñ en gêô lasê tonañ ma kêsô nê balêm gêja ma kêlêwan tau.

<sup>12</sup> Ma en kêsôm gêdên nê sakinwaga Gehasi gebe “Ômôêc awê Sunemja tonañ.” En gêmôêc awê tau mênkêkô en lañônemja.

<sup>13</sup> Ma Elisa kêsôm gêdên Gehasi gebe “Galoc ôsôm êndên awê tau gebe ‘Gôlicgac me, aôm gôgôm gêñlêlôm taêsam tonec kêtú aêagêcña, tec aê jakên asagen êndên aôm êjô. Aê jamansañ bin teñ enden

kinj êtu aômŋa me êndênj ɲac siŋsêlêc me masi.’ ” Awê tau gêjô enj awa gebe “Aê gamoa gawinj ɲoc lau.”

14 Ma Elisa kêtû kênac Gehasi gebe “Janğôm gêŋ asagenj êtu enj.” Enj gêjô ênê binj gebe “Êne latu masi, ma nê akwenj kêtû ɲamalacanô sugac.”

15 Go Elisa kêsôm gebe “Ômôêc enj.” Gêdênj tanj enj gêmôêc enj nanj, awê tau kêkô sacgêdô.

16 Ma Elisa kêsôm gebe “Êndênj jala tenj, ɲasawa amboac galoc aôm oc ôsip latôm tenj.” Ma awê tau kêsôm gebe “O ɲoc ɲatau, kôtu Anôtônê ɲac. Ônsau nê m sakinjwago aê atôm.”

17 Mago awê tau taê e kêkôc latu tenj gêdênj têm komô gêbacnê, kêtôm têm, tanj Elisa kêsôm gêdênj enj nanj.

18 ɲapalê tau kêtû kapôênj ma gêdênj bêc tenj enj gêwinj tama kêsa gêdênj lau sêjac kôm ɲanô saŋa gêja.

19 Ma enj kêtanj gêdênj tama gebe “Joe, ɲoc mômêcapac, ɲoc mômêcapac.” Tec tama kêsôm gêdênj nê sakinjwaga gebe “Ôkôc enj ôndênj têna êna.”

20 Go enj kêsip ɲapalê sa jakêkênj enj gêdênj têna. ɲapalê gêŋgônj enj labum e gêdênj oc kêkô ɲalunj ma gêmac êndu.

21 Awê tau kêpi jaketoc ɲapalê gêc Anôtônê ɲac nê mê, go gêsanj katam auc ma kêsa gêja.

22 Go gêmôêc nê akwenj ma kêsôm gebe “Ôsakinj sakinjwaga tenj êndênj aê êmênj ma donjki tenj êwinj gebe aê ɲagaôgenj jandênj Anôtônê ɲac jana ma jamu jamênj êtiam.”

23 Enj kêtû kênac gebe “Aôm galoc ôndênj enj ôna êtu asagenj. Galoc bêc ajônj mênjgêô lasê me sabat

kêsa atom nec.” Awê gêjô eŋ awa gebe. “Kêtôm, ôsôm taêsam atom.”

<sup>24</sup> Go eŋ kêkêŋ waba gêsac donki ma kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga gebe “Ôkac donki gebe êsêlêŋ ŋagaôgeŋ, êtu malô êtu aêŋa atom e jasôm êndêŋ aôm acgom.”

<sup>25</sup> Amboac tonan eŋ gêdi ma jagêô lasê gêdêŋ Anôtônê ŋac aŋga lôc Karmel.

Gêdêŋ taŋ Anôtônê ŋac gêlic awê tau gêmêŋ nan, eŋ kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga Gehasi gebe “Ôlic acgom, awê Sunemŋa gêmêŋ.

<sup>26</sup> Ôlêti naôpuc eŋ tôŋ-tôŋ ma ôtu kênac eŋ gebe ‘Aôm gômoa ŋajam me. Ma nêŋ akweŋ gêmoa ŋajam me. Nêŋ ŋapalê gêmoa ŋajam me.’ ” Ma eŋ gêjô ênê biŋ gebe “Samob sêmoa ŋajam.”

<sup>27</sup> Ma gêdêŋ taŋ eŋ gêô lasê gêdêŋ Anôtônê ŋac aŋga lôc tau nan, eŋ gêlô eŋ akaiŋ tôŋ. Ma Gehasi gêmêŋ gebe êkac eŋ su, mago Anôtônê ŋac kêsôm gebe “Ôndec eŋ gebe galic eŋ katu ôluŋ-ôluŋgeŋ. Apômtau kêsij biŋ tau ma kêsôm lasê gêdêŋ aê atom.”

<sup>28</sup> Go awê tau kêsôm gebe “Aê kateŋ ŋapalê teŋ gêdêŋ ŋoc ŋatau aôm me masi. Aê kasôm gebe ‘Aôm ônsau aê ŋaômageŋ nan atom me.’ ”

<sup>29</sup> Go Elisa kêjatu Gehasi ma kêsôm gebe “Ôjandiŋ nêŋ ômbiŋkap tôŋ ma ômêŋgôm ŋoc tôc êsêp lêmam ma ôsêlêŋ. Embe ŋac teŋ êndac aôm nan, awam ênac eŋ atom. Ma embe teŋ ê moalêc aôm, nan ôjô eŋ awa atom. Ôkêŋ ŋoc tôc ênsac ŋapalê laŋôanô ŋaô.”

<sup>30</sup> Go ŋapalê têna kêsôm gebe “Apômtau gêmoa mata jali ma aôm taôm gômoa matam jali, tec aê oc

jawi aôm siñ atom.” Amboac tonañ ñac tau gêdi ma gêwiñ awê tau gêja.

<sup>31</sup> Gehasi gêmuj ma kêkêñ tôc tau gêsac ñapalê lañôanô ñaô, mago gêñô ñapalê nê awa tenj me kêsaê ñapalê mata jali êsa ñapuc tenj atom. Tec enj gêmu gêja gebe êtap Elisa sa ma êsôm êndêñ enj gebe ñapalê mata jali kêsa atom.

<sup>32</sup> Gêdêñ tanj Elisa mêngeô lasê andu nanj, enj gêlic ñapalê tomatêgenj gêc ênê mê.

<sup>33</sup> Amboac tonañ enj kêsô jagêsanj katam auc ma ketenj mec gêdêñ Apômtau.

<sup>34</sup> Go enj kêpi mê jakêmêtôc tau gêsac ñapalê tau ñaô, kêkêñ awasuj gêdêñ enj awasuj, mataanô gêdêñ ênê mataanô ma lêma gêsac ênê lêma ma gêdêñ tanj enj jagêsañ ñapalê ñaô nanj, ñapalê tau ôli ñandanj kêsa.

<sup>35</sup> Go enj gêdi sa kêtiam ma kêsêlêñ gêja ma gêmênj anja andu lêlôm kêtû dim tagenj, go jakêmêtôc tau gêsac ñapalê tau kêtiam. Ñapalê kêsamuc kêtû dim 7 ma mata gêlac.

<sup>36</sup> Go enj gêmôêc Gehasi ma kêsôm gêdêñ enj gebe “Ômôêc awê Sunemña.” Amboac tonañ enj gêmôêc enj. Ma awê tau gêdêñ Elisa gêmênj, tec enj kêsôm gebe “Ôkôc latôm sa.”

<sup>37</sup> Enj kêtû gasuc jagêu tau gêc Elisa akainja lañôanô gêdêñ nom. Go kêkôc latu sa ma kêsa awê gêja.

4:38-44 Propete Elisa nê miñ luagêc kêsêp ñamadiñ tonec.

## 5

*Naemannê kole kêsêlô*



1 Kinj Surianaŋa nê siŋwaga nêŋ ŋac siŋsêlêc teŋ gêmœa ŋaê Naeman. Eŋ ŋac towae ma nê ŋatau ke-toc eŋ sa gebe Apômtau kêkêŋ eŋ kêku lau Surianaŋa nêŋ ŋacjo tulu. Ma kole gêjac têc eŋ auc.

2 Gêmungeŋ gêdêŋ taŋ lau Suria sêjac siŋ naŋ, êsêac sêjaŋgo ŋapalêo teŋ aŋga gamêŋ Israelŋa sêja. Ŋapalêo tonanŋ jasêkêŋ gêjam sakinŋ gêdêŋ Naemannê awê.

3 Eŋ kêsôm gêdêŋ nê ŋatauœ gebe “Ŋoc ŋatau êndêŋ propete, taŋ gêŋgôŋ Samaria naŋ, ênamaŋ oc êŋgôm ênê kole ênsêlô.”

4 Amboac tonanŋ Naeman jakêsôm gêdêŋ nê ŋatau gebe “Ŋapalêo Israelŋa kêsôm biŋ amboac tonanŋ.”

5 Tec kinj Surianaŋa gêjô eŋ awa gebe “Ônamaŋ, ma aê gabe jasakiŋ papia teŋ êndêŋ kinj Israelŋa.”

Amboac tonanŋ eŋ gêja. Eŋ kêkôc silber 3,000 to gold 6,000 ma ŋakwê moasiŋŋa 10 gêwiŋ.

6 Ma eŋ kêkêŋ papia tau gêdêŋ kinj Israelŋa. Biŋ tonec gêc papia tau gebe “Embe papia tonec êtap aôm sa, go ôjala gebe aê kasakiŋ ŋoc sakinŋwaga Naeman gêdêŋ aôm gebe aôm ôŋgôm ênê kole ŋajam êsa.”

7 Gêdêŋ kinj Israelŋa kêsam papia tau su naŋ eŋ kêkac nê ŋakwê gêŋgic ma kêsôm gebe “Aê Anôtô me, tec janac êndu to jaŋgôm sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa nec. Ŋac tonanŋ kêsakiŋ biŋ gêdêŋ aê gebe jaŋgôm ŋac kole tonanŋ ôli ŋajam êsa. Alic to ajala acgom, eŋ gebe êkalom siŋ.”

8 Gêdêŋ taŋ Anôtônê ŋac gêŋô gebe kinj Israelŋa kêkac nê ŋakwê gêŋgic naŋ, eŋ kêsakiŋ biŋ gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe “Kêtu asageŋŋa kôkac nêŋ ŋakwê gêŋgic. Ôkêŋ eŋ êndêŋ aê êmêŋ, go êjala gebe

propete tej gêngôŋ Israel.”

<sup>9</sup> Amboac tonaj Naeman to nê hos ma kareta gêdêŋ Elisa gêja ma kêka kareta tôŋ kêkô Elisanê andu ŋasacgêdô.

<sup>10</sup> Go Elisa kêsakinj ŋacjaen tej gêdêŋ enj ma kêsôm gebe “Naôlinj bu êtu dim 7 anja bu Jordan, go ôlim êtu selec êtiam.”

<sup>11</sup> Mago Naeman têtac ŋandanj kêsa ma gêc gêja ma kêsôm gebe “Aê taêc gêjam gebe enj tau êsa êndêŋ aê êmêŋ ma awa ênac Apômtau, nê Anôtônê ŋaê to êkêŋ lêma ênsac kole ŋamala ma êŋgôm ôlic tau ŋajam êsa.

<sup>12</sup> Bu Damaskusŋa Abana to Parpar ŋajam kêlêlêc bu Israelŋa atom me. Aê katôm gebe jalinj bu tône ma ôlic ŋajam êsa atom me.” Amboac tonaj enj kêkac tau ôkwi gêc gêja totêtac secgenj.

<sup>13</sup> Mago ênê sakinjwaga têtû gasuc enj ma sêmac binj enj gebe “O tamoc, propete embe êjatu aôm gebe ôŋgôm gêŋ kapôêŋ tej oc aôm ôŋgôm atom me. Tec ôŋgôm binj, taŋ enj kêsôm gêdêŋ aôm gebe ‘Ôlinj bu, go ôlim êtu selec’ naŋ maŋ.”

<sup>14</sup> Amboac tonaj enj gim kêsêp bu Jordan kêtû dim 7 kêtôm Anôtônê ŋac nê binj ma nê ôli kêtû selec kêtôm ŋapalê wakuc tej nê ôli.

<sup>15</sup> Go enj to nê lau samob, taŋ sêwiŋ enj naŋ, sêmu dêdêŋ Anôtônê ŋac tau sêja. Enj gêô lasê to kêkô enj laŋônêm ma enj kêsôm gebe “Gôlicgac me, aê kajala anja nom ŋagamêŋ samob Anôtô ŋanô tej gêmoa atomanô, lau Israel nêŋ tagenj. Amboac tonaj ôkôc gêŋ ŋaômagenj anja nêŋ sakinjwaganê acgom.”

<sup>16</sup> Mago Elisa kêsôm gebe “Apômtau taŋ aê gajam sakinj enj naŋ, gêmoa mata jali, tec aê gabe jakôc

gêŋ teŋ atomanô.” Ma Naeman kêkac eŋ gebe êkôc, mago eŋ gêjac jao tau samucgeŋ.

17 Go Naeman kêsôm gebe “Embe masi, go ôlôc gebe sêkêŋ nom êndêŋ nêŋ sakinwaga êtôm donki luagêc sêmbalaŋ gebe êndêŋ ŋamu nêŋ sakinwaga gebe êkêŋ daja me da ŋagêdô êndêŋ anôtô teŋ atomanô, Apômtau tageŋ.

18 Tageŋ Apômtau êsuc nêŋ sakinwaga nê biŋ tonecgeŋ ôkwi gebe êndêŋ taŋ aê jawiŋ aêŋoc ŋatau êsô Rimonnê andu gebe ênam sakin Rimon ma aê japô janduc jamoa Rimonnê andu naŋ, Apômtau êsuc aêŋoc biŋ tonan ôkwi.”

19 Elisa kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôna tobiŋmalôgeŋ.”

Mago gêdêŋ taŋ Naeman gêwi eŋ siŋ ma kêsêlêŋ intêna ŋasawa dambêgeŋ naŋ,

20 Anôtônê ŋac Elisa nê sakinwaga Gehasi taê gêjam gêc tau gebe “Gôlicgac me, ŋoc ŋatau kêgamiŋ lêma kêtû ŋac Suriana Naeman nê gêŋ, taŋ kêkôc gêmêŋ naŋŋa. Apômtau gêmoa mata jali, aê gabe jalêti jandaguc eŋ ma jatap gêŋ ŋagêdô sa ŋga ênê.”

21 Amboac tonan Gehasi kêdaguc Naeman. Ma gêdêŋ taŋ Naeman gêlic ŋac teŋ kêlêti kêdaguc eŋ naŋ, eŋ kêsêp ŋga kareta gebe êpuc eŋ tôŋ-tôŋ ma kêtû kênac gebe “Gêŋ samob gêc ŋajam me masi.”

22 Ma eŋ gêjô eŋ awa gebe “Geŋ samob ŋajam. Ŋoc ŋatau kêsakin aê gebe jasôm amboac tonec gebe ‘Lau propete ŋga gamêŋ lôc Epraimŋa nêŋ ŋac wakuc luagêc dêdêŋ aê sêmêŋ galocgeŋ, tec jateŋ gebe ôkêŋ awa silber ŋamatu teŋ ma ŋakwê omŋa luagêc êndêŋ êsêagêc.”

23 Ma Naeman kêsôm gebe “Jateŋ aôm gebe ôkôc

awa ŋamatu luagêc.” Ma eŋ kêkac eŋ ma kêmasaŋ awa ŋamatu silber kêsêp talu luagêc to ŋakwê omŋa luagêc gêwiŋ ma kêkêŋ gêdêŋ nê sakiŋwaga luagêc sêbalaŋ sêmuŋ ma Gehasi kêdaguc.

<sup>24</sup> Ma gêdêŋ taŋ eŋ jakêpi gamêŋ ŋabau naŋ, eŋ kêkôc gêŋ tau su aŋga êsêagêc lemeŋ ma kêkêŋ kêsô andu gêja. Go kêsakiŋ ŋaclagêc tau sêmu sêja.

<sup>25</sup> Go eŋ kêsô jakêkô nê ŋatau laŋônêm. Ma Elisa kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gehasi, aôm gôja ondoc.” Ma eŋ gêjô biŋ gebe “Nêm sakiŋwaga aê gaja gamêŋ teŋ atom.”

<sup>26</sup> Mago Elisa kêsôm gêdêŋ eŋ gebe” Aêŋoc ŋalau kêsêlêŋ gêwiŋ aôm gêdêŋ taŋ ŋac tau gêwi nê kareta siŋ gebe êpuc aôm tôŋ-tôŋ naŋ atom me. Tonan ŋasawa ŋajam gebe takôc mone to ŋakwê ma kôm kaŋanôŋa to kôm wainŋa ma domba to bulimakao ma sakiŋwagao to ŋac me.

<sup>27</sup> Amboac tonan Naeman nê kole wacêsap aôm to nêm wakuc tôŋ enden tôŋgeŋ.” Amboac tonan Gehasi kêsa aŋga eŋ laŋônêmŋa ma kole gêjac têc eŋ e boboma amboac labi.

## 6

### *Elisa gégôm ki nakabasi gédam*

<sup>1</sup> Go propete nêŋ toŋ teŋ sêsôm gêdêŋ Elisa gebe “Ôlic acgom, gamêŋ taŋ aêac aŋgôŋ aôm ŋalabu naŋ, saunŋanô, kêtôm aêac atom.

<sup>2</sup> Ôkêŋ aêac ana bu Jordan ma akôc ka ŋadambê tagen-tagen kêtôm ŋacanôgeŋ ma akwê gamêŋ teŋ sa êtôm aêac samob aŋgôŋ.” Ma eŋ gêjô êsêacnêŋ biŋ gebe “Aec, ana.”

<sup>3</sup> Go êsêacnêŋ tenj kêsôm gebe” Aôm ôlic aêac ŋajam ma ôwiŋ nêŋ sakiŋwaga.” Enj gêjô biŋ tau gebe “Aec, oc jawiŋ.”

<sup>4</sup> Ma enj kêsêlêŋ gêwiŋ êsêac. Gêdêŋ taŋ êsêac sêô lasê bu Jordan tau naŋ, êsêac sêsap ka.

<sup>5</sup> Ŋac tenj kêsap ka ŋadambê tenj gêmoa e nê ki nakabasi kês<sub>su</sub> ma gebeŋ kêsêp bu ma ŋac tau gêmôêc gebe “Ojae, apôm<sub>tau</sub>, aê kakôc ŋac tenj nê ki gebe janam kôm.”

<sup>6</sup> Ma Anôtônê ŋac kêt<sub>u</sub> kênac gebe “Gebeŋ kêsêp ondoc gêja.” Ma gêdêŋ taŋ enj kêtôc gamêŋ tau naŋ, Elisa kêsap ka ŋagêdô saun tenj me kêbaliŋ jakêpoac gamêŋ, taŋ ki kêsêp naŋ, ma ki nakabasi tau gêôŋ sa mênghêdam kêpoac.

<sup>7</sup> Go enj kêsôm gebe “Ôkôc gêŋ tau sa.” Go ŋac tau kêmêtôc lêma ma kêkôc ki nakabasi tau sa.

### *Elisa to lau Suriana*

<sup>8</sup> Gêdêŋ ŋasawa tenj kiŋ Suriana ma kiŋ Israelŋa sêjac siŋ gêdêŋ taun. Ma kiŋ Suriana kêmasaŋ biŋ gêdêŋ nê siŋsêlêc ma kêsôm gebe “Asiŋ taôm ma andib ŋacjo aŋga gamêŋ tonec, taŋ tasôm ŋabiŋ su naŋ.”

<sup>9</sup> Mago Anôtônê ŋac kêsakiŋ biŋ gêdêŋ kiŋ Israelŋa ma kêsôm gebe “Ojop taôm gebe ôsa gamêŋ tonan atom gebe lau Suriana dêdib aôm sêmoa tonan.”

<sup>10</sup> Tec kiŋ Israelŋa kêsakiŋ nê lau sêja gamêŋ tau, taŋ Anôtônê ŋac kêsôm lasê gêdêŋ enj naŋ. Amboac tonan Elisa kêkêŋ puc enj gêmoa gebe ejop tau, gêgôm kêt<sub>u</sub> dim tagen me luagêcgen atom, gêgôm ŋapanŋen.

11 Kêtu tonanŋa kiŋ Surianŋa gesom mala ôkwi tec gêmôêc nê siŋsêlêc kêpi tagen ma kêtû kênac êsêac gebe “Amac atôm gebe asôm biŋ tonec êndên aê me masi gebe Asa geoc aêac lasê gêdên kiŋ Îsraelŋa.”

12 Ênê sakiŋwaga nêŋ ten gêjô ênê biŋ gebe “O ŋoc ŋatau to kiŋ, masianô. Mago propete Elisa, taŋ gêmoa Israel naŋ, kêsôm biŋ, taŋ aôm kôsôm anŋa nêmbalêmbêcŋa naŋ, lasê gêdên kiŋ Israelŋa.”

13 Go eŋ kêsôm gebe “Ana ma alic eŋ gêmoa ondôc gebe jasakiŋ lau nasêkôc eŋ tôŋ.” Ma êsêac sêsôm gêdên eŋ gebe “Eŋ gêmoa Dotan.”

14 Amboac tonan eŋ kêsakiŋ hos to kareta ma siŋwaga taêsam sêja malac tau. Êsêac sêo lasê gêdên gêbêc ma sêgi malac tau auc.

15 Gêdên taŋ Anôtônê ŋac nê sakiŋwaga gadi sa gêdên bêbêc kanucgeŋ ma kêsa gêja naŋ, gêlic siŋwaga toŋ kapôên to hos ma kareta sêwa malac auc e kêsô tau. Ma sakiŋwaga jakêsôm gebe “Ojae, ŋoc ŋatau, aêac oc danŋôm asageŋ.”

16 Eŋ gêjô ênê biŋ gebe “Ôtêc taôm atom, lau taŋ sêmoa sêwiŋ aêac naŋ, sêlêlêc lau, taŋ sêwiŋ êsêac naŋ.”

17 Go Elisa keteŋ mec ma kêsôm gebe “O Apômtau, aê jateŋ aôm gebe ôŋgôm eŋ mataanô êpoa lasê gebe êlic gêŋ.” Amboac tonan Apômtau gêgôm ŋac wakuc tonan mataanô kêpoa lasê ma eŋ gêlic. Ma gêlic hos to kareta toja sêgi Elisa auc sêkô lôc tonan.

18 Gêdên taŋ lau Surianŋa mênjtêdabiŋ Elisa naŋ, eŋ keteŋ mec gêdên Apômtau gebe “Aê jateŋ aôm gebe ôŋgôm lau tonan matenpec êsa.” Ma eŋ gêgôm êsêac matenpec kêsa kêtôm Elisanê biŋ.

19 Mago Elisa kêsôm gêdêŃ êsêac gebe “Intêna tau tonec jagêdêŃ atom ma malac tau atom. AndaŃguc aê. Aê gabe jawê amac êndêŃ Ńac, taŃ asom eŃ amoa naŃ ana.” Ma eŃ gêwê êsêac sêja Samaria.

20 GêdêŃ taŃ êsêac sêo lasê Samaria naŃ, Elisa kêsôm gebe “O Apômtau, ôŃgôm lau tonec mateŃ êlac gebe sêlic gamêŃ.” Ma Apômtau gêgôm êsêac mateŃ gêlac e sêlic gebe sêmoa malac Samaria Ńalêlôm.

21 GêdêŃ taŃ kiŃ IsraelŃa gêlic êsêac naŃ, eŃ kêtú kênac Elisa gebe “Tamoc, aê janac êsêac me masi.”

22 Ma eŃ gêjô eŃ awa gebe “Ônac êsêac atom. Aôm oc gôjac lau, taŃ kôkôc tônia sêŃgônia kapoacwalô naŃ, Ńa siŃ to kôpê êsêac Ńa talam me masi. ÔkêŃ gêŃ êndêŃ êsêac gebe sêniŃ to sênôm, go ôkêŃ êsêac sêmu dêndêŃ nêŃ Ńatau sêna êtiam.”

23 Amboac tonan eŃ kêsôm gebe seno moasiŃ kapôêŃ êtu êsêacŃa. Ma gêdêŃ taŃ êsêac seŃ to sênôm gêŃ su naŃ, eŃ gêwi êsêac siŃ ma êsêac sêc sêmu gêdêŃ nêŃ Ńatau sêja. GêdêŃ tonan lau SuriaŃa nêŃ kelenwaga sêmêŃ gamêŃ IsraelŃa kêtiam atom.

### *Ńacjo sêgi Samaria auc*

24 Tonan su, go kiŃ SuriaŃa Benhadad kêsala nê siŃwaga samob ma kêpi gêja gebe aŃgi Samaria auc.

25 GêdêŃ taŃ sêgi malac tau auc ma tóbôm kapôêŃ gêc aŃga Samaria naŃ, e lau sêjam ôli donki Ńamôkê teŃ Ńa silber Ńamatu 80 ma sêjam ôli balôsi Ńatac Ńagec Ńa silber Ńamatu 5.

26 GêdêŃ bêc teŃ, taŃ kiŃ IsraelŃa tau kêsêlêŃ gêmoa tuŃbôm Ńaô naŃ awê teŃ kêtan ma gêmôêc gêdêŃ eŃ gebe “O Ńoc Ńatau kiŃ, ônam aê sa.”

27 Ma eŋ gêjô eŋ awa gebe “Embe Apômtau ênam aôm sa atom, go aê janam aôm sa amboac ondoc. Jakêŋ gêŋ aŋga andu tanac kôm ŋanô saŋa ma aŋga gamêŋ tapip wainŋa me.”

28 Ma kiŋ kêtû kênac eŋ gebe “Aôm gobe oten asagenŋ.” Ma eŋ gêjô êné biŋ gebe “Awê tonec kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôkêŋ nêŋ latôm êmêŋ gebe aêagêc taniŋ eŋ êndêŋ ocsalô tonec ma elenŋa aêagêc oc taniŋ aêŋoc latuc.’

29 Amboac tonanŋ aêagêc ano aêŋoc latuc ma aen su. Mago gêdêŋ nôgenŋ aê kasôm gêdêŋ eŋ gebe ‘akêŋ nêŋ latôm êmêŋ gebe taniŋ eŋ.’ Mago eŋ kêsiŋ latu ôkwi.”

30 Gêdêŋ taŋ kiŋ gêŋô awênê biŋ tonanŋ nanŋ, eŋ kêkac nê ŋakwê gêŋgic. Gêdêŋ tonanŋ eŋ kêsêlêŋ gêmôa tuŋbôm ŋaô. Ma lau samob sêlic gebe kiŋ kêsô talu gêsanŋ ôli.

31 Ma eŋ kêsôm gebe “Embe sêndim Sapat latu Elisa nê môkêapac su êndêŋ ocsalô tonec atom, go Anôtô ênac aê êndu.”

32 Elisa gêŋgôŋ nê andu ma launêŋ gejobwaga sêŋgôŋ sêwiŋ eŋ. Go kiŋ kêsakiŋ ŋac tenŋ aŋga êsêac, taŋ sêmoa sêwiŋ eŋ nanŋ. Mago ŋacjaenŋ gêô lasê atomgenŋ ma Elisa kêsôm gêdêŋ gejobwaga gebe “Amac alic ŋac lêma dec tonanŋ kêsakiŋ lau gebe sêndim aê môkêcapac êŋgic. Alic acgom, ŋacjaenŋ embe êmêŋ, go ansanŋ katam auc ma apuc tôŋ ŋajanagenŋ, oc taŋô êné ŋatau nê akaiŋ ŋakicsêa kêdaguc eŋ me masi.”

33 Eŋ kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac gêmôa ma kiŋ gêô lasê ma kêsôm gebe “Gêŋwapac tonanŋ aŋga Apômtaunê. Aê jaônŋ Apômtau jamôa ŋasawa êwiŋ



êtu asagenŋa.” \*

## 7

<sup>1</sup> Mago Elisa gêjô ênê biŋ gebe “Ôŋô Apômtaunê biŋ. Apômtau kêsôm amboac tonec gebe ‘Ëndêŋ eleŋ ŋaockatu amboac galoc, go sêkêŋ lau sênam ôli polom sêpsêp ŋadôŋ tagen ŋa silber ŋamatu tagen ma sêkêŋ polom jejec ŋadôŋ luagêc ŋa silber tagen aŋga Samaria ŋasacgêdô.’ ”

<sup>2</sup> Go ŋac taŋ gêwiŋ kiŋ naŋ, gêjô Anôtônê ŋac awa gebe “Apômtau embe êlêc undambê ŋakatam su, tagen biŋ tonanŋ oc ŋanô êsa atom.” Mago Elisa kêsôm gebe “Aôm oc ôlic gêŋ tau ŋa taôm mata-manô, mago aôm oc ôniŋ gêŋ tonanŋ teŋ atomanô.”

### *Siŋwaga Samariaŋa sêc su*

<sup>3</sup> Lau 4 taŋ kole gêjac têc êsêac auc naŋ, sêmoa sacgêdô awêŋa. Êsêac sêsôm gadêŋ tauŋ gebe “Aêac tamoa tonec e tamac êndu êtu asagenŋa.

<sup>4</sup> Aêac embe taêŋ ênam gebe tasa malac tana oc tatap tôbôm sa ma oc tamac êndu. Embe tamoa tonec oc tamac êndu amboac tonanŋenŋ. Ajôc, dandêŋ lau Suriaŋa nêŋ malac becoboŋa tana. Embe êsêac sendec aêac tamoa, go tamoa materŋ jali. Embe sênac aêac êndu, go tamac êndu.”

<sup>5</sup> Tec êsêac dêdi gêdêŋ dala-dala kêsa gebe sêna lau Suriaŋa nêŋ malac becoboŋa. Mago gêdêŋ taŋ êsêac sêô lasê lau Suriaŋa nêŋ malac becobo ŋamagê naŋ, lau teŋ sêmoa tonanŋ atom.

<sup>6</sup> Gebe Apômtau gêgôm lau Suriaŋa nêŋ siŋwaga sêŋô kareta to hos ŋakicsêa to siŋwaga ŋatonŋ

---

\* **6:33:** Balôsi ŋatac, oc moae sêsam kêpi lakibôm teŋ ŋae.

kapôêŋanô ŋaôndu. Tec sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Alicgac me, kiŋ Israelŋa gêjam ôli kiŋ Hetŋa agêc kiŋ Aiguptuŋa gebe mênșênac aêac.”

<sup>7</sup> Amboac tonanê êsêac sec gêdêŋ gamêŋ dala-dala kêsa sêja ma sêwi nêŋ becobo to nêŋ hos ma nêŋ donki siŋ sêmoa ma dedec nêŋ becobo to gêŋ samob kêkô ma sêc siŋ su gebe sêmoa matenê jali.

<sup>8</sup> Ma gêdêŋ taŋ lau tokole tonanê sêô lasê becobo ŋamagê nanê, êsêac sêsô becobo teŋ ŋalêlôm sêja ma senê to sênôm gêŋ ma sêkôc silber to gold ma ŋakwê ŋagêdô su ma jasêsiniŋ ôkwi. Go sêmu sêmênê ma sêsô becobo teŋ ma sêkôc gêŋ anêga tonanê su jasêsiniŋ ôkwi amboac tonanêŋ.

<sup>9</sup> Go êsêac sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Aêac dagôm gêŋ gêdêŋ atom. Bêc tonec katu bêc ŋawae ŋajam ŋa teŋ. Embe aêac jamanêŋ tamoa tansaê e oc êpi oc ŋagêjô êtap aêac sa. Amboac tonanê galoc tana ma tasôm ŋawae tau êndêŋ kiŋ nê lau.”

<sup>10</sup> Amboac tonanê êsêac mênșêmôêc biŋ gêdêŋ lau sejop sacgêdô malacŋa ma sêjac miŋ biŋ tau gêdêŋ êsêac gebe “Aêac jaaô lasê lau Suriana nêŋ becobo, mago alic gêŋ teŋ ma anê biŋ teŋ atomanô. Aêac alic sêkô hos to donki tôŋ ma becobo kakô ŋaômagenê.”

<sup>11</sup> Go gejobwaga sacgêdôŋa sêmôêc biŋ ma sêsôm biŋ tau ŋawae gadêŋ lau, taŋ sêŋgônê kiŋnê andu ŋalêlôm nanê.

<sup>12</sup> Kiŋ tau gêdi sa gêdêŋ gêbêc ma kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga gebe “Aê gabe jasôm andanê amac gebe lau Suriana sêmasanê tauŋ gebe sênac aêac. Êsêac sêjala gebe gêŋ gêjô aêac. Tec sêwi nêŋ becobo siŋ gebe sêsiniŋ tauŋ sêmoa gamêŋ ŋamagêŋenê. Êsêac

taêŋ gêjam gebe êndêŋ êsêac sêsa aŋga malac sêmêŋ, go aêac takôc êsêac tôŋ tomatenŋ jaligêŋ ma tasa nêŋ malac tana.”

<sup>13</sup> Tec ênê sakinwaga nêŋ tenŋ kêsôm gebe” Tasakinŋ lau ŋagêdô sêkôc hos 5, taŋ gacgenŋ sêmoa matenŋ jali naŋ, nêŋ ŋagêdô sêna sêlic acgom gebe embe sêmoa malac oc sênaŋa têtôm ŋagêdô, taŋ sêjaŋa su naŋ.”

<sup>14</sup> Amboac tonanŋ êsêac sêjalinŋ lau ŋagêdô sa ma kinŋ kêsakinŋ kareta luagêc ma kêjatu êsêac gebe sêndaŋguc Surianêŋ sinwaga ma kêsôm gebe “Ana ma alic acgom.”

<sup>15</sup> Tec êsêac têdaguc lau Suriaŋa sêja e dêdêŋ bu Jordan ma sêlic gebe ŋakwê to waba sinŋa ŋagêdô-gêdô gajam intêna auc samucgenŋ. Lau Suriaŋa sêbaliŋ gêŋ tonanŋ sinŋ gêdêŋ taŋ sêc sêkacgenŋ naŋ. Ma kelenwaga sêmu sêmêŋ jasêjac minŋ binŋ tau gêdêŋ kinŋ.

<sup>16</sup> Go lau samob sêsa sêja ma sêjaŋgo waba aŋga lau Suriaŋa nêŋ becobo su. Amboac tonanŋ polom sêpsêp matac ŋadônŋ tagenŋ sêjam ôli ŋa mone silber ŋamatu tagenŋ ma polom jejec ŋadônŋ luagêc ŋa mone silber ŋamatu tagenŋ amboac tonanŋ kêtôm Apômtaunê binŋ.

<sup>17</sup> Kinŋ kêiatu ŋac, taŋ gawiŋ enŋ gêmunŋ naŋ gebe enŋ ejop sacgêdô. Ma lau sêka enŋ aŋga sacgêdô tonanŋ e enŋ gêmac êndu kêtôm Apômtaunê ŋac kêsôm lasê gêdêŋ taŋ kinŋ kêsêp gêdêŋ enŋ gêja naŋ.

<sup>18</sup> Gebe gêdêŋ tonanŋ Anôtônê ŋac kêsôm gêdêŋ kinŋ gebe “Êndêŋ elenŋ ŋaockatu amboac tonec lau sênam ôli polom matac sêpsêpŋa ŋadônŋ tagenŋ ŋa mone silber ŋamatu tagenŋ ma polom jejec ŋadônŋ

luagêc ṅa mone silber ṅamatu tagen ṅaṅa malac ṅasacgêdô.”

<sup>19</sup> Ma lau mata sinṅa tau gêjô Anôtônê ṅac nê biṅ gebe “Embe Apômtau tau êlêc undambê ṅakatam su gêṅ amboac tonan ṅoc ṅanô êsa atom.” Ma Elisa gêjô en ṅawa gebe “Aôm ṅoc ôlic gêṅ tau ṅa taôm matamanô, mago aôm ṅoc ôniṅ gêṅ tau atomanô.”

<sup>20</sup> Amboac tonan biṅ tau ṅanô kêsa kêpi en gebe lau sêka en ṅaṅa malac ṅasacgêdô e gêmâc êndu.

8:1-13:13 Miṅ ṅagêdô, taṅ kêsa ṅaṅa gamêṅ Juda to Israelṅa gêdêṅ kiṅ ṅagêdô sêjam gôliṅ gamêṅ tonan nan, kêsêp môkêlatu tonec.

## 13

### *Elisa geoc biṅ lasê kêtû ṅamu*

<sup>14</sup> Gêdêṅ taṅ Elisa kêtap gêmâc, taṅ gebe enṅen en suṅa sa nan, kiṅ Israelṅa Joas kêsêp gêdêṅ en gêja ma kêtaṅ e gêliṅ matasulugen gêmoa en lanṅônêmṅa ma kêsôm gebe “O tamoc. tamoc, aôm kôtu launêṅ laukasap to lautucgoc.”

<sup>15</sup> Ma Elisa kêsôm gêdêṅ en gebe “Ôkôc talam teṅ to sôb ṅagêdô.” Amboac en kêkôc talam to sôb ṅagêdô.

<sup>16</sup> Go en kêsôm gadêṅ kiṅ Israelṅa gebe “Ôkêkam talam.” Tec en kêkêkam talam tau. Ma Elisa kêkêṅ lêma gêsac kiṅ lêma ṅaô.

<sup>17</sup> Go kêsôm gebe “Ôlêc katam saun ṅêmu ṅoc kêpiṅa su.” Ma en gêlêc su. Go Elisa kêsôm gebe “Ôpê.” Ma en kêpê. Ma Elisa kêsôm gebe “Apômtaunê sôb kêku ṅaço tuluṅa tau tonan. Sôb kêku lau Suriaṅa tulu. Gebe aôm ṅoc ônac siṅ êndêṅ

lau Suriana anja malac Apek e aôm onsenj êsêac su.”

18 Ma enj kêsôm gebe “Ôkôc sôb ñagêdô.” Tec enj kêkôc. Go enj kêsôm gêdêñ kinj Israelña gebe “Ônac nom tau ña sôb.” Tec enj gêjac kêtú dim têlêac ma gêwi sinj.

19 Go Anôtônê ñac têtac ñandanj gêdêñ enj ma kêsôm gebe “Aôm ôna êtu 5 me 6 acgom, go ônac Suria e onsenj su samucgenj, mago galoc oc ônac Suria êtu dim têlêacgenj.”

20 Amboac tonanj Elisa gêmác êndu ma êsêac sêsunj enj. Kêtôm jalagenj gêdêñ tanj komô kêdabinj gebe êmbacnê nanj, lau Moab nêñ sêjanjgowaga ñagêdô mênjêlêêsônj gamênj Israelña.

21 Ma gêdêñ tanj sêsunj ñac tenj nanj, êsêac sêlic tonj sec tenj amboac tonanj ma sêbalinj ñacmatê tonanj kêsêp Elisânê sê. Ma gêdêñ tanj ñacmatê jagêjac Elisânê ñatêkwa ñaô nanj, sep tagenj ñac tau mata jali kêsá ma gêdi sa kêkô.

13:22–18:8 Kinj gamênj luagêcña nêñ minj ñagêdô kêsêp ñasawa tonec. Lau Asuria sêô lasê gamênj Israelña ma ñacjo tonanj sêku malac Samaria tulu ma sêwê lau Israel taêsam jasênjgônj kapoacwalô anja Asuria.

## 18

### *Sesenj Samaria su*

9 Gêdêñ tanj kinj Heskia nê jala kinjña kêtú aclê nanj, ma kinj Israelña Ela latu Hosea nê jala kinjña kêtú 7 nanj, kinj Asuriana Salmanaser gêmênj Samaria ma kêgi malac tau auc,

<sup>10</sup> e jala têlêac gêbacnê su acgom, kêku malac tau tulu. Biŋ tonañ kêsa gêdêŋ taŋ Hesehia nê jala kêtû 6 ma kiŋ Israeļŋa Hosea nê jala kêtû 9 naŋ.

<sup>11</sup> Kiŋ Asuriaŋa kêkôc lau Israel su sêja Asuria ma kêkêŋ êsêac sêŋgôŋ malac Hala to bu Gosanna Habor ŋatali ma lau Meder nêŋ malac kapôêŋ ŋagêdô,

<sup>12</sup> gebe êsêac taŋeŋ wamu Apômtau, nêŋ Anôtô nê awa atom ma sêgôm ênê poac popoc to sêgêli Apômtaunê sakiŋwaga Mose nê biŋsu samob. Êsêac sêkêŋ taŋeŋ ma taŋeŋ wamu atomanô.

### *Lau Asuria sejoŋ malac Jerusalem*

<sup>13</sup> Gêdêŋ taŋ kiŋ Hesehia nê jala kiŋŋa kêtû 14 naŋ, kiŋ Asuriaŋa Senakerib kêpi malac Judaŋa ŋajaŋa samob gêmêŋ ma kêku tulu.

<sup>14</sup> Ma Judanêŋ kiŋ Hesehia kêsakiŋ biŋ gêdêŋ kiŋ Asuriaŋa gêja malac Lakis ma kêsôm gebe “Aê gagôm keso. Ôwê aê siŋ. Biŋ samob, taŋ aôm embe ôsôm gebe jaŋgômŋa naŋ, oc jaŋgôm. “Ma kiŋ Asuriaŋa kêsôm gebe êkôc silber ŋadôŋ 300 ma gold ŋadôŋ 30 aŋga kiŋ Judaŋa Hesehia nê.

<sup>15</sup> Ma Hesehia kêkêŋ silber samob, taŋ gêc Apômtaunê lôm dabuŋ to kiŋnê andu ŋakanom naŋ gêdêŋ eŋ.

<sup>16</sup> Gêdêŋ ŋasawa tonañ Hesehia kêkac gold, taŋ eŋ tau gêjac kêkwa Apômtaunê lôm dabuŋ ŋakatam to sagiŋtêkwa katam ŋa auc naŋ su ma kêkêŋ gêdêŋ kiŋ Asuriaŋa.

<sup>17</sup> Ma kiŋ Asuriaŋa kêsakiŋ siŋwaga toŋ kapôêŋ teŋ aŋga Lakis gebe ênac siŋ êndêŋ Hesehia aŋga Jerusalem. Ênê siŋsêlêc têlêac tonec Tartan agêc

Rabsaris ma Rabsake sêjam gôliņ lau tau. Gêdêņ taņ êsêac sêô lasê Jerusalem naņ, êsêac sêkô intêna, taņ lau sêmasaņ ñakwêwaga sêjam kôm sêmoa naņ, to busawa, taņ bu keselen aņga bugêjacton ñaôņa kêsa gêmêņ naņ.

<sup>18</sup> Go êsêac sêmôêc kiņ Hesekia gebe êmêņ. Tec kiņnê lau têlêac tonec Hilkia latu Eliakim, taņ gejob kiņnê andu naņ, agêc kêlêpêwaga Sebna ma Asap latu Joa, taņ gejob andu papiaņa naņ, dêdêņ êsêac sêja.

<sup>19</sup> Ma Rabsake kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Asôm êndêņ Hesekia gebe kiņ kapôêņ Asuriaņa kêsôm amboac tonec gebe ‘Aôm taêm kêka asa tec gômoa.

<sup>20</sup> Aôm oc taêm gêjam gebe biņ agwaagwageņ oc kêtôm gebe êkêņ kauc to ñaclai siņņa me. Aôm taêm kêka asa tec gôli taôm sa gêdêņ aê.

<sup>21</sup> Ôlic acgom, aôm kôkêņ matam Aiguptu, taņ kêtôm siņ, taņ tulu ma gêguņ lau samob, taņ sêpuc kêtû tôc naņ, lemeņ lasê naņ.

<sup>22</sup> Kiņ Aiguptuņa Parao gêgôm tonañ gêdêņ lau samob, taņ taêņ kêka eņ naņ. Ma abe asôm êndêņ aê gebe “Aêac taêņ kêka ma Apômtau Anôtô.” Amboac ondoc Hesekia gesen Anôtô tau nê gamêņ ñabau to altar su ma kêjatu lau Juda to Jerusalem gebe “Amac anam sakiņ aņga altar Jerusalemņageņ”.

<sup>23</sup> Najam, alic acgom, aôm embe ôtôm gebe ôtap lau sa têtôm gebe sêņgôņ hos ñaô êtu tôn, go ñoc ñatau, kiņ Asuriaņa, oc êkêņ hos 2,000 êndêņ aôm.

<sup>24</sup> Aôm taêm kêka lau Aiguptu nêņ kareta to lau, taņ sêņgôņ hos ñaô naņ ma gobe ôjanda ñoc ñatau nê sakiņwaga ñasec tagenģeņ amboac ondoc.

<sup>25</sup> Ma tenj gêwiñ. Aê kapi gamêñ tonec gebe jansenj malac tonec su ma Apômtau gêlôc atom me. Apômtau kêsôm gêdêñ aê gebe “Ôpi gamêñ tonañ naonsenj su.” ’ ’ ”

<sup>26</sup> Go Hilkia latu Eliakim agêc Sebna ma Joa sêsôm gêdêñ Rabsake gebe ac atenj aôm gebe ôsôm biñ ña awenj Aramai êndêñ nêñ sakinwaga aêac gebe aêac anô awenj tonañ kêtú tôñ. Ôsôm biñ ña awenj Ebolai êndêñ aêac atom gebe oc lau, tañ sêmoa tunbôm ñaô nanj sêñô.”

<sup>27</sup> Mago Rabsake kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aêñoc ñatau kêsakinj aê gebe jasôm biñ samob tonañ êndêñ aôm to nêñ ñataugenj me. Aê kasôm biñ gêdêñ lau, tañ sêngôn tunbôm ñaô ma oc sêniñ taunñêñ tac to sênôm taunñêñ mêp têtôm amac oc anjôm nanj, amboac tonañgenj.”

<sup>28</sup> Go Rabsake kêkô ma gêmôêc biñ kapôêñ ña awenj Ebolainja gebe “Anô lau Asuriaña nêñ kinj kapôêñ nê biñ.

<sup>29</sup> Kinj kêsôm amboac tonec gebe ‘Akêñ êwiñ Hesekia atom gebe enj kêsau gêôc amac gebe enj oc êtôm atom gebe ênam amac kêsí anja aê lemoc.

<sup>30</sup> Hesekia embe êkac amac gebe taêm êka Apômtau ma êsôm gebe “Apômtau oc ênam aêac kêsí biññanôgenj ma oc êkêñ malac tonec êsêp kinj Asuriaña lêma atom” nanj, akêñ êwiñ atom.’

<sup>31</sup> Akêñ tañem Hesekia atom. Gebe kinj Asuriaña kêsôm amboac tonec gebe ‘Asa amêñ anja nêñ malac ma akêñ taôm êndêñ aê, go amac samob oc anij taômnêñ wain ñanô to ka ñanô ma anôm bu anja taômnêñ bu mata

<sup>32</sup> e aê jawac ma jakôc amac ana gamêñ, tañ



kêtôm amac taômnêm gamêŋ naŋ. Polom to wain ma mo to kôm wainŋa ma ka katêkwi to lêp gêc gamêŋ tonanŋ gebe amac oc amoa matem jali ma amac êndu atom. Hesehia embe ênsau amac ma êsôm gebe “Apômtau oc ênam aêac kêsi,” naŋ akêŋ taŋem atom.

<sup>33</sup> Lau tentenlatu ŋagêdô nêŋ anôtôi oc sêjam nêŋ gamêŋ kêsi anŋa kiŋ Asuriaŋa nê lêma me masi.

<sup>34</sup> Hamat ma Argad nêŋ anôtôi sêmoa ondoc. Sepawaim to Hena ma Iwa nêŋ anôtôi sêmoa ondoc. Êsêac sêjam Samaria kêsi anŋa aê lemoc atom.

<sup>35</sup> Gamêŋ samob tonanŋ nêŋ anôtôi nêŋ teŋ gêjam nê gamêŋ kêsi anŋa aê lemoc me masi, tec abe Apômtau oc ênam Jerusalem kêsi anŋa lemoc nec.’ ”

<sup>36</sup> Mago lau tau sêjam tauŋ tôŋ ma sêjô ênê biŋ teŋ atom gebe kiŋ gêjac jaô êsêac gebe “Ajô ênê biŋ atom.”

<sup>37</sup> Go Hilkia latu Eliakim, taŋ gejob kiŋnê andu naŋ, agêc kêlêpêwaga Sebna ma Asap latu Joa, taŋ gejob andu papiaŋa naŋ, tonêŋ ŋakwê gêŋgicŋa dêdêŋ Hesehia sêja ma sêsôm Rabsake nê biŋ gêdêŋ eŋ.

## 19

### *Kiŋ kêtû kênac Jesaia kêtû biŋ tonanŋa*

<sup>1</sup> Gêdêŋ taŋ kiŋ Hesehia gêŋô biŋ tau naŋ, eŋ kêkac nê ŋakwê gêŋgic to kêsô talu ma gêdêŋ Apômtaunê andu gêja.

<sup>2</sup> Ma eŋ kêsakiŋ Eliakim, taŋ gejob kiŋnê andu naŋ, agêc kêlêpêwaga Sebna ma dabuŋwagasêga, taŋ sêsô talu amboac tonanŋeŋ naŋ, dêdêŋ Amos latu propete Jesaia sêja.

<sup>3</sup> Êsêac sêsôm gêdêḡ enḡ gebe “Hesekia kêsôm amboac tonec gebe ‘Bêc tonec kêtû bêc gêḡwapac ma ḡagêḡ to majenḡa. Aêac tatôm awê, taḡ ḡapalê kêtûḡ enḡ naḡ, mago nê ôliwalô masi gebe êkôcḡa.

<sup>4</sup> Oc moae Apômtau, aômḡnêḡ Anôtô, gêḡḡ Rab-sake, taḡ nê ḡatau kiḡ Asuriaḡa kêsakiḡ gebe êsu Anôtô mata jaliḡa susu naḡ, nê biḡ ma êkêḡ ḡagêḡḡ êtu biḡ, taḡ Apômtau, aômḡnêḡ Anôtô, gêḡḡ naḡ. Amboac tonanḡ otenḡ mec êndêḡ Anôtô êtu aêacnêḡ lau ḡapopoc, taḡ gacḡenḡ sêmoa naḡḡa.’ ”

<sup>5</sup> Gêdêḡ taḡ kiḡ Hesekia nê sakiḡwaga sêô lasê dêdêḡ Jesaia naḡ

<sup>6</sup> enḡ kêsôm amboac tonec gêdêḡ êsêac gebe “Asôm êndêḡ nêḡ ḡatau gebe Apômtau tau kêsôm amboac tonec gebe ‘Ôtêc taôm êtu biḡ alôb-alôb, taḡ kiḡ Asuriaḡa nê sakiḡwaga sêsôm kêpi aê ma aôm gôḡḡ naḡ atom.

<sup>7</sup> Ôlic acgom, aê gabe jakêḡ ḡalau tenḡ êsêp ênê ḡalêlôm e êḡḡ biḡ jaô-jaô ma êc êmu taunê gamêḡ êna anḡa tonanḡ ma aê jakêḡ sênac enḡ êndu ḡa siḡ.’ ”

<sup>8</sup> Rabsake gêmu gêḡa ma gêḡḡ gebe kiḡ Asuriaḡa gêwi Lakis siḡ ma gêḡac siḡ gêdêḡ malac Libna gêmoa.

<sup>9</sup> Gêdêḡ taḡ kiḡ gêḡḡ ḡawae gebe kiḡ Aitiopiaḡa Tirhaka gêdi gebe ênac siḡ êndêḡ enḡ naḡ, enḡ kêsakiḡ laujaenḡ gêdêḡ kiḡ Judaḡa Hesekia ma kêsôm gebe

<sup>10</sup> “Asôm êndêḡ kiḡ Judaḡa Hesekia gebe Anôtô, taḡ aôm taêm kêka enḡ naḡ, kêsôm gêdêḡ aôm gebe Jerusalem oc êsêp kiḡ Asuriḡa lêma atom. Nêḡ Anôtô ênsau aôm atom.

<sup>11</sup> Aôm gôḡḡ gêḡ, taḡ kiḡ Asuriaḡa sêgôm naḡ ḡawae. Êsêac sesenḡ gamêḡ samob su sêjaḡa. Ma aôm

taômgenj gobe ônam samuc me.

<sup>12</sup> Aê tamoci sesenj malac Gosen to Haran ma Resep to lau Beteden, tañ sêmoa Telasar nañ. Ma êsêacnêj anôtôi têtôm gebe sênam êsêac kêsi atom.

<sup>13</sup> Ma kinj anğa Hamat to Arpad ma Separwaim to Hena ma Iwa sêmoa ondoc.”

<sup>14</sup> Kinj Hesekia kêkôc papia tau sa anğa laujaen lemenj ma kêsam. Go Hesekia kêpi Apômtaunê andu gêja ma kêlainj papia tau gêc Apômtau lanônem,

<sup>15</sup> ma ketenj mec gêdêj Apômtau ma kêsôm gebe “O Apômtau, lau Israel nêj Anôtô, tañ gôngônj lêpônj kêkô kerub ñaô nañ. Aôm taômgenj kôtu nom ñagamêj kinja samob ñaAnôtô. Aôm kôkêj undambê to nom.

<sup>16</sup> O Apômtau, ôkêj tañam ma ôñô. O Apômtau, matam êlac ma ôlic. Ôñô binj, tañ Senakerib kêsôm gebe êsu aôm Anôtô matam jali susu nañ.

<sup>17</sup> O Apômtau, kinj Asuriaña sêjac lau-m taêsam êndu ma sesenj sesenj nêj gamêj binjñanôgoc,

<sup>18</sup> ma sêbalinj nêj anôtôi kêsa ja gebe nêj anôtôi anôtôi ñanô atom, ñamalac lemenj ñakômgenj, ñamalac sêmasañ ña ka to poc. Tec sesenj samob su sêjaña.

<sup>19</sup> O Apômtau aêacma Anôtô, ônam aêac kêsi anğa enj lêma gebe lau nomña samob sêjala gebe aôm Apômtau taômgenj kôtu Anôtô.”

### *Jesaianê binj gêdêj kinj*

<sup>20</sup> Go Amos latu Jesaia kêsakinj binj tenj gêdêj kinj Hesekia ma kêsôm gebe “Apômtau, lau Israel nêj Anôtô, kêsôm amboac tonec gebe Aê ganô nêj mec, tañ kotenj gêdêj aê kêtû kinj Asuria Senakeribña nañ.

21 Ma biñ tonec Apômtau kêsôm kêkanôñ eñ gebe ‘Sion latuo, awêtakiñ tau, gêbu aôm ma kêsû aôm susu, Jerusalem latuo kêdaiñ gêsû kêtû aômña.

22 Aôm kôsû asa susu ma kôsôm biñ alôb-alôb kêpi asa. Aôm kôsaiç biñ asa ma matampaña gêjac asa. Gêñ samob tonañ ñai gôgôm gêdêñ Israelnêñ ñac dabuñ aê.

23 Aôm kôsakiñ nêñ laujaeñ gebe ôsu Apômtau susu ma kôsôm gebe “Aê kapi lôc baliñ gaja toñoc kareta siñña taêsam, kapi Lebanon ñatêpôê gaja gêwiñ. Aê kasap Lebanon ñakaseda baliñanô to ñakêmêsic ñajamanô. Aê kabêlêñ saleñ ñagamêñ jaêcsêga to ñadani.

24 Aê kakwê sê buña ma ganôm bu gamêñ jabaña ma octapa kêka bu Aiguptuña samob e kêpa.”

25 “ ‘Aôm gônô gebe gêdêñ andañgeñ kamasañ gêñ samob tonañ su atom me. Ma galoc aê gagôm ñanô kêsa ma kakêñ aôm gebe onseñ malac to-tuñbôm popoc.

26 Lau tañ sêmoa tonañ nañ, nêñ ôliñwalô masi. Êsêac têtêc taun ma katun gêjaña. Êsêac têtôm gêgwan, tañ kêkô kôm nañ, ma waôn, tañ kêpi kêkô salôm nañ. Oc kêpac gêñ tau ma kêmêliñ ma kêtû kapôêñ atom.

27-28 “ ‘Aôm embe ôñdi sa me ôñgôn sic, embe ôsa ôna me ôsô ômôêñ me embe têtmac êmbuli auc êndêñ aê nañ kajalagac. Aôm têtmac kêbuli auc gêdêñ aê ma kotoc taôm sa ñawae mênkêsô aê tañocsun, tec gabe jakêñ kawançon êsêp lusumsun to ñoc gôliñ ñamôkê êsêp awamsun ma jawê aôm ômu ôsa intêna, tañ kôsâ gômôêñ nañ ôna.’

29 “Ma gêñ tonec êtu ñabelo êndêñ aôm Hesekia

gebe Jala tonec to jala teŋ aôm oc ôniŋ gêŋ, taŋ tau êpi, mago êndêŋ jala êtu têlêacŋa amac oc asê gêŋ ma ajoŋ ŋanô sa, amac asê wain ma aniŋ ŋanô tau.

<sup>30</sup> Lau Juda ŋapopoc, taŋ gacgeŋ sêmoa naŋ, oc sêkêŋ nêŋ ŋawakac êsêp nom êtiam ma ŋanô amboac gêŋ kômŋa teŋ,

<sup>31</sup> gebe lau ŋapopoc sêsa aŋga Jerusalem sêna ma lau toŋ teŋ, taŋ gacgeŋ sêmoa mateŋ jali naŋ, sêsêp aŋga lôc Sion sêna. Apômtaunê ŋalêlôm oc êkac eŋ gebe êŋgôm gêŋ tonanŋ.

<sup>32</sup> “Biŋ tonec Apômtau kêsôm kêkanôŋ kiŋ Asuriaŋa gebe ‘Siŋwaga oc sêsa malac kapôêŋ tonec ma sêpô sôb tageŋ êsô malac tau atom. Siŋwaga tolautuc oc sêndambiŋ malac ma êsêac sêmboa nom sa êŋgi malac tau auc atom.

<sup>33</sup> Intêna taŋ eŋ kêsa gêmêŋ naŋ, eŋ oc êsa êmu êna amboac tonanŋeŋ ma êsô malac ŋalêlôm êna atom’ Apômtau kêsôm biŋ tonanŋ.

<sup>34</sup> Gebe aê oc janac siŋ janam malac tonec sa êtu aê taucŋoc waec ma êtu ŋoc sakiŋwaga Dawidŋa.”

<sup>35</sup> Gêdêŋ gêbêc tonanŋeŋ Apômtaunê aŋela gêja malac, siŋwaga Asuriaŋa sêŋgôŋ naŋ, ma gêjac siŋwaga 185,000 endu. Ma gêdêŋ oc kêpi êsêac samob tomatêgeŋ sêc.

<sup>36</sup> Go kiŋ Asuriaŋa Senakerib gêc gêja nê gamêŋ jagêŋgôŋ malac Niniwe.

<sup>37</sup> Ma gêdêŋ taŋ eŋ gêjam sakiŋ gêmoa nê anôtô Nisrok nê andu naŋ, ênê latuagêc Adramelek agêc Sareser sêjac eŋ êndu ŋa siŋ ma sêc sêja gamêŋ Ararat. Ma ênê latu teŋ ŋaê Esarhadon kêtû kiŋ gêjô eŋ su.

20:1–21:26 Judanêŋ kiŋ Hiskia kêtap gêmac

kapôêŅ sa, mago ôli űajam kêsas kêtiam űamiű kêsêp môkêlatu 20. Môkêlatu 21 gêjac miű biű, taű kêsas gêdêŅ taű JudanêŅ kiű Manase agêc Amon sêjam gôliű gamêŅ tau naű.

## 22

### *Kiű Josia aűga Juda*

<sup>1</sup> Josianê jala kêtus 8 gêdêŅ taű eű kêtus kiű ma gêjam gôliű gamêŅ jala 31 aűga Jerusalem. Ênê têna nê űaê Jedida, eű Adaja aűga Boskat nê latuo.

<sup>2</sup> Josia gêgôm gêű, taű Apômtau gêlic űajam naű. Eű kêdaguc nê mimi kiű Dawid nê lêű ma taűa wamu gêdêŅ Anôtônê biűsu űapep sawa.

### *Têtap biűsu űabuku sa*

<sup>3</sup> GêdêŅ taű kiű Josia nê jala katu 18 naű, eű kêsakiű űac kêlêpêűa Asalia latu ma Mesulam dêbu Sapan gêja lôm dabuű ma kêsôm gêdêŅ eű gebe

<sup>4</sup> “Ôndêű dabuűwagasêga Hilkia ôna ma eű êmansaű mone samob, taű lau sêkêű aűga Apômtaunê lôm dabuű to lau sejop űasacgêdôűa sejop aűga launêű naű.

<sup>5</sup> Ôsôm êndêű eű gebe êkêű mone tonas êndêű lau, taű sejop kôm sêbênôc lôm dabuűűa naű. Ma êsêac sênam ôli kolenűwaga, taű sêjam Apômtaunê lôm űakôm naű.

<sup>6</sup> Êsêac sêkêű êndêű kamunda to êndêű lau sêkwê anduwaga ma êndêű lau sêpa pocűa ma sênam ôli ka to poc êtu sêmbênôc anduűa.

<sup>7</sup> Gejobwaga kôműa êsêac lau mansaű, tec sêwa mone, taű kêsêp êsêac lemeű naű, űam sa atom.”

<sup>8</sup> Sapan kêkêŋ kiŋnê awa gêdêŋ Hilkia. Ma Hilkia kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê katap Biŋsu ŋabuku sa aŋga Apômtaunê lôm.” Hilkia kêkêŋ buku tau gêdêŋ Sapan gebe êsam.

<sup>9</sup> Go gêmu gêdêŋ kiŋ gêja ma kêkêŋ ŋawae gêdêŋ eŋ gebe “Nêm sakiŋwaga sêkôc mone, taŋ gêc lôm dabuŋ naŋ, ma sêkêŋ gêdêŋ lau, taŋ sejop kôm lôm dabuŋŋa naŋ.”

<sup>10</sup> Go kêlêpêwaga Sapan kêsôm gêdêŋ kiŋ gebe “Dabuŋwaga Hilkia kêkêŋ buku teŋ gêdêŋ aê.” Ma Sapan kêsam buku tau lasê gêdêŋ kiŋ.

<sup>11</sup> Gêdêŋ taŋ kiŋ gêŋô ŋalô, taŋ gêc biŋsu ŋabuku tau naŋ, eŋ kêkac nê ŋakwê gêŋgic.

<sup>12</sup> Ma kiŋ gêmôêc dabuŋwaga Hilkia agêc Sapan latu Ahikam ma Mikaia latu Akbor agêc kêlêpêwaga Sapan ma kiŋnê sakiŋwaga Asaia ma kêsôm gebe

<sup>13</sup> “Ana ma atu kênac Apômtau ajô aê to ŋoc lau ma Juda samucgeŋ êtu ŋalô, taŋ gêc buku tonec, taŋ têtap sa naŋŋa. Gebe Apômtau têtac ŋandaŋ gêdêŋ aêac gebe aêac tamenji taŋeŋ wamu buku tonan ŋabinj ma sêgôm biŋ samob, taŋ teto gêc naŋ, ŋanô kêsa atom.”

<sup>14</sup> Amboac tonan dabuŋwaga Hilkia agêc Ahikam ma Akbor agêc Sapan ma Asaia dêdêŋ propeteo Hulda sêja. Hulda eŋ Tikwa latuo ma Harhas dêbuo Salumnê awê. Salum tau gejob ŋakwê dabuŋ aŋga lôm dabuŋ. Ma awê tau gêŋgôn Jerusalem ŋamalacgêdô wakuc. Ma êsêac sêjam biŋgalôm sêwiŋ eŋ.

<sup>15</sup> Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe sêmu dêndêŋ kiŋ sêna ma sêkêŋ

<sup>16</sup> Apômtaunê biñ tonec gebe “Ôlic acgom, aê oc jakêñ ñagêjô êndêñ Jerusalem to ñalau samob êtôm buku ñabiñ tau, tañ sêsam lasê gêdêñ kiñ gêñô nañ.

<sup>17</sup> Gebe êsêac têtin aê su ma sêkêñ da gêdêñ anôtôi jaba gebe nêñ lemeñ ñakôm gêgôm aê têtac ñandañ kêsa. Aê têtac ñandañ êlakoc gamêñ tonec ma gêñ teñ êsi aê têtac ñandañ êndu atom.

<sup>18</sup> Tageñ asôm biñ tonec êndêñ kiñ Judaña, tañ kêsakiñ amac gebe atu kênac Apômtau nañ, gebe Apômtau, Israelnêñ Anôtô, nê biñ tonec gebe Aôm gônô biñ, tañ aê kasôm nañ.

<sup>19</sup> Ma gêdêñ tañ aôm gônô biñ, tañ aê kasôm kêkanôn malac tonec to ñalau gebe lau embe têtakê ma embe sêpuc boa lau, go sêsam malac tonañ ñaê nañ. Gêdêñ tañ aôm gônô biñ tonañ nañ, aôm gôjam taôm ôkwi ma gôbu taôm. Ma aôm kôkac nêñ ñakwê gêngic to kôtañ tañiboa, tec gañô aôm.

<sup>20</sup> Tec ôlic acgom, aê gabe jajoñ aôm ôwiñ tamami ma ôsêp nêñ sa tobiñmalôgeñ ma matamanô êlic gêñwapac sec samob, tañ jakêñ gebe êkônin malac tonañ nañ atom.” Ma êsêac jasêkoc biñ tonañ sêmu dêdêñ kiñ sêja.

## 23

### *Josia gesen sakin anôtôi Jabana su*

<sup>1</sup> Go kiñ kêkalem lau Juda to Jerusalem nêñ lau-mata gebe sêkac sa sêwiñ eñ.

<sup>2</sup> Ma kiñ kêpi Apômtaunê lôm dabuñ gêja gêwiñ lau Juda to Jerusalemña samob ma dabuñwaga to propete ma lau ñagêdô samob, lau kapôêñ to lau saun kêtômgeñ. Ma kiñ tau kêsam Biñsu ñabuku, tañ têtap sa anja lôm dabuñ nañ lasê.



<sup>3</sup> Ma kin kêkô kêsi alê ma kêmoatin poac ten gêwin Apômtau gebe taŋa wamu en ma êmansan ênê binsu to jatu ma ŋagôlin tonê ŋalêlôm samuc ma tonê katu samuc ma êngôm poac ŋabin samob, taŋ teto gêc buku tau nan, ŋanô asa. Ma lau samob sêmoatin poac tonan sêwin.

<sup>4</sup> Go kin Josia kajatu dabunwagasêga Hilkia to nê dabunwaga ŋagêdô ma lau-sejop-lôm-dabun-ŋasacgêdôwaga gebe sêkôc gêŋ samob, taŋ gêjac sakin Bal to anôtôo Asera ma utitalata ŋawae nan êsa anga lôm dabun êna. Kin tau kêkên ja gen gêŋ samob tonan anga malac Jerusalem ŋamagê, anga gaboan Kidronŋa. Go kêsôm gebe sêkôc ŋataê sêna Betel.

<sup>5</sup> Ma en kêkôc anôtôi jaba ŋadabunwaga, taŋ kin Judaŋa sêjatu gebe sêkên da êndên anôtôi jaba anga lau Juda nêŋ malac to gamên kêdabin Jerusalem nan, ma dabunwaga, taŋ sêkên da gêdên Bal to oc ma ajon to utitalata nan samob su.

<sup>6</sup> Go en kêkôc Aseranê ŋakatu su anga Apômtaunê lôm dabun jakêsa Jerusalem ŋamagê gêdên gaboan Kidronŋa gêja ma kêkên ja gen su, go kêsac ŋagasi popoc kêtuk kekop ma kêpalip kêpi gamên sêoŋa.

<sup>7</sup> En kêtuc lau mockainjo to mockainŋa nêŋ andu, taŋ gêjac têku Apômtaunê lôm dabun nan popoc. Anga tonan lau sêwa obo, taŋ gen kalen gêsan anôtôo Asera nê ŋakatu auc.

<sup>8</sup> Ma en kakôc dabunwaga samob, taŋ sêmoa malac kapôên Judaŋa nan, su sêmên Jerusalem ma en gêsên altar, taŋ êsêac sêkên da nan, su anga Geba e gêdên Berseba. En gesen ŋalau sec nêŋ altar su amboac tonan gen. Altar tau kêkô kêsi gôlinwaga malacŋa Josua nê sacgêdô ŋagasêŋa.

<sup>9</sup> Gamêñ ñabau ñadabuñwaga tonañ têtôm gebe sênam sakinj anġa Apômtaunê lôm dabuñ anġa Jerusalem atom, mago êsêac têtôm gebe sêniñ polom ñaluc sêwiñ nêñ lau dabuñwaga ñagêdô.

<sup>10</sup> Kinj Josia gesen gamêñ Topet anġa gaboan Hinonña ñadabuñ su gebe tenj êkêñ nê latu me latuo êtu daja êndênj anôtô Molok êtiam atom.

<sup>11</sup> Enj kêkôc hos samob, tanj kinj Judanja sêkêñ kêkô lôm dabuñ ñasacgêdô to laumata Natan Melek nê andu ñagala gebe tetoc oc sa nanj su ma kêkêñ ja genj kareta, tanj gêjac sakinj ocña ñawae nanj.

<sup>12</sup> Kinj Judanja sêboa altar ñagêdô sa anġa balêm, tanj kêkô Ahasnê andu ñasalôm ñaô nanj, ma Manase gêboa altar ñagêdô sa anġa Apômtaunê andu ñamalacluj luagêc. Kinj Josia kêtuc altar samob tonañ popoc ma kêbaliñ altar ñapopoc kêsêp bu Kidron.

<sup>13</sup> Ma Josia gesen gamêñ ñabau ñaaltar, tanj kinj Salomo kêkwê kêkô Jerusalem ñaoc kêpi ña ma lôc Katêkwi gêmu kêsanja ñadabuñ su. Gamêñ ñabau tonañ gêjac lau Sidon nêñ anôtôo alôb-alôb Astarte ma lau Moab nêñ anôtô alôb-alôb Kemos ma lau Amon nêñ anôtô alôb-alôb Milkom ñawae.

<sup>14</sup> Kinj Josia kêtuc alê gwam popoc ma kêsap anôtôo Asera nê ñakatu tulu go kêkêñ ñamalac nêñ ñatêkwa gêjam gêñ alôb-alôb tonañ ñamala aucgenj.

<sup>15</sup> Nebat latu Jerobeam, tanj gêwê lau Israel sêgôm sec nanj gêboa gamêñ ñabau to altar tenj sa anġa Betel. Gamêñ ñabau to altar tonañ Josia gesen su ma kêtuc altar ñapoc tau popoc e lêsîm-lêsîmgenj. Ma kêkêñ Aseranê ñakatu ja genj su.

<sup>16</sup> Ma gêdênj tanj Josia kêkac tau ôkwi nanj, enj gêlic sêo ñagêdô gêc gamêñ ñabau. Tec kêsakinj lau gebe

sêkôc ñatêkwa su ma sêkêñ ñatêkwa tau kêsa ja aña altar ñaô. Kêtu tonanña eñ gesen altar tau ñadabuñ su kêtôm Apômtauné biñ, tañ propete kêsôm lasê gêdêñ tañ Jerobeam gêlic om ma kêkô kêsi altar tau nañ. Kiñ Josia kêsala gamêñ e gêlic propete tau, tañ geoc biñ tau lasê nañ, nê sêô gêc.

<sup>17</sup> Eñ kêtu kênac gebe “Asanê sêô tonañ.” Ma lau malacña sêjô eñ awa gebe “Anôtônê ñac, tañ gêmêñ aña Juda ma geoc gêñ tau lasê, tañ aôm gôgôm gêdêñ altar Betelña nañ, nê sêô tonañ.”

<sup>18</sup> Josia kêsôm gebe “Eñ ênêcña, ñac teñ êmoasac ênê ñatêkwa atom.” Amboac tonañ sêjam ênê ñatêkwa ôkwi atom. Ma sêkôc propete, tañ gêmêñ aña Samaria nañ, nê atom amboac tonanjen.

<sup>19</sup> Josia gesen gamêñ sakiñ jabaña, tañ kiñ Israelña sêmasañ e sêgôm Apômtau têtac ñandan kêsa ña gêñ tonañ nañ, su aña Israel nêñ malac kapôêñ samob tomalagen. Eñ gêgôm gêñ, tañ gêgôm aña Betel nañ, gêdêñ altar samob.

<sup>20</sup> Eñ gêjac gamêñ ñabau ñadabuñwaga, tañ sêmoa nañ, êndu sêsac altar ñaô ma kêkêñ ñamalac ñatêkwa ja gen gêsac altar tau ñaô amboac tonanjen. Go eñ gêmu gêja Jerusalem kêtiam.

### *Josia kêmasañ Pasa*

<sup>21</sup> Ma kiñ kêjatu lau gebe “Atoc Apômtau, amacnêm Anôtô, sa ma alic om Pasa êtôm teto gêc Poac ñabuku.”

<sup>22</sup> Gebe sêlic om Pasa gêdêñ lau gôliñ waga, tañ sêjam gôliñ Israel nañ, nêñ têm e gêdêñ kiñ Israel me Judaña nêñ têm atom amboac tonanjen.

23 Mago gēdēŋ taŋ Josia gējam gôliŋ gamēŋ jala 18 su naŋ, êsêac tetoc Apômtau sa ma sêlic om Pasa aŋga Jerusalem.

24 Ma teŋ gēwiŋ. Josia gesen lau-seoc-biŋ-lasêŋa to mectomaŋ ma ŋakatu to anôtôî jaba ma gēŋ alôb-alôb samob, taŋ kêtap sa aŋga gamēŋ Judaŋa to Jerusalem naŋ su. Eŋ gēgôm gēŋ tonanŋ gebe êŋgôm biŋ, taŋ teto gec Poac ŋabuku, taŋ dabuŋwaga Hilkia kêtap sa aŋga Apômtaunê andu naŋ, ŋanô êsa.

25 Kiŋ teŋ gējam sakiŋ Apômtau tonê ŋalêlôm samuc, tonê katu samuc ma tonê ŋaclai samuc ma taŋa wamu Mosenê ŋalô kêtôm eŋ gēmoa gēmuŋ eŋ ma teŋ kēdaguc eŋ atom amboac tonanŋeŋ.

26 Mago Apômtau gēwi nê têtac ŋandanŋ sec, taŋ kêlakoc lau Juda naŋ, siŋ atom gebe Manasenê lêŋ geo gēgôm eŋ têtac ŋandanŋ kêsa ŋanôgeŋ.

27 Ma Apômtau kêsôm gebe “Aê jatiŋ lau Juda su aŋga laŋôcnêm amboac katiŋ Israel su ma jambaliŋ malac Jerusalem, taŋ kajaliŋ sa naŋ, to andu, taŋ kasôm gebe ŋoc ŋaê anêc ŋalêlôm naŋ siŋ.”

28 Gēŋ ŋagêdô samob, taŋ kiŋ Josia gēgôm naŋ, teto gêc kiŋ Judaŋa nêŋ miŋ ŋabuku.

29 Gêdēŋ taŋ Josia kêtû kiŋ naŋ, kiŋ Aiguptuŋa Neko gēwê nê siŋwaga sêja bu Euprat gebe ênac siŋ êndēŋ kiŋ Asuriaŋa. Kiŋ Josia gebe naêndac eŋ, tec Parao Neko gêlic eŋ ma gējac eŋ êndu aŋga Megido.

30 Ma Josianê sakiŋwaga sêkêŋ êné ŋawêlêlanŋ gêsac kareta aŋga Megido ma sêkôc eŋ sêja Jerusalem ma sêsuŋ eŋ aŋga taunê sêô. Ma lau Juda sêjaliŋ Josianê latu Joahas sa ma seŋ oso eŋ kêtû kiŋ gêjô tama su.

23:31–24:7 Njamadiņ tonec gêjac miņ biņ taņ kêsâ gêdêņ taņ Judanêņ kiņ Joahas to Joiakim, taņ gêjô eņ su naņ, sêjam gôliņ gamêņ Judaņa.

## 24

### *Kiņ Judaņa Jehoiakin*

<sup>8</sup> Jehoiakinnê jala kêtû 18 ma eņ kêtû kiņ ma gêjam gôliņ gamêņ ajoj têlêacgeņ gêngôņ Jerusalem. Ênê tēnanê ņaê Nehusta, eņ Elnatan aņga Jerusalem latuo.

<sup>9</sup> Jehoiakin kêdaguc tamanê lêņ ma gêgôm gêņ, taņ Apômtau gêlic sec naņ.

<sup>10</sup> Gêdêņ ņasawa tonañ kiņ Babilonņa Nebukadnesar nê siņwaga sêpi Jerusalem jasêgi malac tau auc.

<sup>11</sup> Gêdêņ taņ siņwaga sêgi Jerusalem auc naņ kiņ Babilonņa Nebukadnesar mêņgêô lasê Jerusalem amboac tonañgeņ,

<sup>12</sup> ma kiņ Judaņa Jehoiakin agêc tēna to nê sakiņwaga ma laumata to gejobwaga andu kapôêņņa sêkêņ taņ dêdêņ kiņ Babilonņa. Nebukadnesar gêjam gôliņ gamêņ jala 8 gêmoa, tec kêkôc Jehoiakin kêtû ņac kapoacwalôņa.

<sup>13</sup> Ma eņ kejoņ awamata samob, taņ gêc lôm dabuņ to kiņné andu naņ, ma sêga laclu gold, taņ kiņ Israelņa Salomo kêmasañ aņga Apômtaunê lôm dabuņ naņ, popoc-popoc kêtôm Apômtau kêsôm lasê gamuņ su.

<sup>14</sup> Ma Nebukadnesar gêwê lau Jerusalemņa samob to kasêga ma siņsêlêc amboac lau 10,000 têtû lau kapoacwalô, ma lau lemeņ mêtêņa to lau

sêpac kiwaga sêwiņ. Lau ŋalêlôm sawa tauņgen tec sêmoa nêņ gamêņ.

<sup>15</sup> Nebukadnesar kêkôc Jehoiakin gêja malac Babilon gêwiņ ênê têna to nê lauo ma nê gejobwaga to gamêņ ŋalaumata têtû lau kapoacwalôņa.

<sup>16</sup> Nebukadnesar kêkôc lau towae 7,000 ma lau lemeņ mêtêņa to lau sêpac kiņa 1,000 sêņgôn kapoacwalô ŋga Babilon. Êsêac samob tonañ lau ŋajaña, taņ têtôm gebe sênac siņ naņ.

<sup>17</sup> Go kiņ Nebukadnesar kêkêņ Jehoiakin tama saũ Matania kêtû kiņ Judaña ma gêjam ênê ŋaê ôkwi kêsam eņ gebe Sedekia.

<sup>18</sup> Sedekia nê jala kêtû 21 gêdêņ eņ kêtû kiņ Judaña ma gêjam gôliņ gamêņ jala 11 ŋga Jerusalem. Ênê têna nê ŋaê Hamutal, eņ Jeremia ŋga malac Libna latuo.

<sup>19</sup> Eņ kêdaguc Jehoiakin nê lêņ ma gêgôm gêņ, taņ Apômtau gêlic sec naņ.

<sup>20</sup> Apômtau têtac ŋandan kêsã gêdêņ lau Jerusalem to Judaña, tec kêtin êsêac su ŋga laņônêmņa.

### *Jerusalem geben*

Sedekia gêli tau sa gêdêņ bin Babilon Nebukadnesar.

## 25

<sup>1</sup> Sedekia gêjam gôliņ gamêņ jala 9 ma ajôn 10 ma bêc 10, go kiņ Babilonņa gêwiņ nê siņwaga samob gêmêņ gebe sênac siņ êndêņ Jerusalem ma sêgi malac tau auc. Êsêac sê nêņ becobo kêkô malac ŋamagê ma sêboa nom sa ma sêgi malac tau auc.

<sup>2</sup> Ma êsêac sêgi malac auc e gêdêņ Sedekia nê gôliņ ŋajala kêtû 11.

<sup>3</sup> Gêdêj jala tonaj ŋaajôj 4 ŋabêc 9 tôbôm gêjam sêga ma launêj gêj taniŋja masianô samucgej.

<sup>4</sup> Gêdêj bêc tonaj ŋacjo têtuc tunbôm popoc. Lau Kaldea sêgi malac auc, mago kin Judaja to nê siŋwaga samob sêc sêja gêdêj gêbêc. Êsêac sêsa sacgêdô, taŋ gêc tunbôm luagêc ŋasawa kêsi kinê kôm sauŋ naŋ, ma sepeŋ gaboŋ Arabageŋ sêja.

<sup>5</sup> Mago Kaldeanêj siŋwaga sêjanda kin ma sê êsêac tôj aŋga gaboŋ Jerikoŋa ma ênê siŋwaga samob sêc êliŋ-êliŋ.

<sup>6</sup> Go êsêac sêkôc Sedekia tôj ma sêkêj eŋ gêdêj kin Babilonja aŋga malac Ribla ma eŋ kêmetôc Sedekia.

<sup>7</sup> Êsêac sêjac ênê latui êndu aŋga eŋ tau laŋônêmja, go sêkip Sedekia mataanô sa to sêsô eŋ tôj ŋa kapoacwalô ma sêkôc eŋ gêja Babilon.

### *Seseŋ lôm dabuŋ su*

<sup>8</sup> Gêdêj taŋ kin Nebukadnesar nê gôliŋ ŋajala kêtû 19 ŋaajôj 5 ma ŋabêc 7 naŋ kin Babilonja nê sakinwaga teŋ Nebusaradan taŋ kêtû siŋwaga sejop kinja nêj kasêga naŋ, kêsô Jerusalem gêja.

<sup>9</sup> Eŋ kêkêj ja geŋ lôm dabuŋ to kinê andu ma andu Jerusalemja samob su.

<sup>10</sup> Ma Kaldeanêj siŋwaga, taŋ sêwiŋ siŋwaga sejop kinja nêj kasêga naŋ, seseŋ Jerusalem ŋatunbôm su samucgej.

<sup>11</sup> Go kasêga Nebusaradan kêkôc lau ŋapopoc, taŋ gacgeŋ sêmoa malac naŋ samob, lau lemeŋ mêtê ŋagêdô, taŋ gacgeŋ sêmoa naŋ ma êsêac, taŋ sêsuŋ taŋ gêmuj gêdêj êsêac lau Babilon su naŋ, sêja Babilon.

<sup>12</sup> Mago enj gēwi lau ŋalêlôm sawa ŋagêdô sinj gacgenj sêmoa, gebe sejop kôm wainŋa to sênam kôm moŋa.

<sup>13</sup> Ma lau Kaldea sêjac Apômtaunê andu ŋaalê kopa ma laclu kapôêŋ buŋa, taŋ sêmasaŋ ŋa kopagenj naŋ, popoc ma sêkôc kopa samob sêja Babilon.

<sup>14</sup> Ma êsêac sêjaŋgo ku to siac ma bôjaŋ to laclu ma waba kopaŋa samob, taŋ gêjac sakinj lôm dabuŋŋa ŋawae naŋ su.

<sup>15</sup> Ma kasêga kêkôc gêŋmalu ŋabulakôp to suc ma ŋagêŋlêlôm samob, taŋ sêmasaŋ ŋa gold to silber naŋ, su amboac tonaj.

<sup>16</sup> Alê luagêc ma bukom to sac, taŋ Salomo kêmasaŋ kêtû lôm dabuŋŋa naŋ, ŋakopa ŋawapac sec, tec sêjam dôŋ kêtôm atom.

<sup>17</sup> Alê tau baliŋ kêtôm saka 5 ma sêmasaŋ alê ŋatêpôê ŋa kopa baliŋ amboac saka samuc tagenj. Ma sêsac kopa kêtû o to walô ma kaŋanô ŋakatu gêjam ŋamôkê tau auc ma alê kêtû luagêcŋa kêtôm tonaj.

### *Sêkôc lau Juda sêja Babilon*

<sup>18</sup> Go sinjwaganêŋ kasêga Nebusaradan kêkôc ŋac dabuŋsêga Seraia agêc dabuŋwaga, taŋ kêsô enj ŋalabu naŋ, Sepania ma gejobwaga sacgêdôŋa têtêac tôŋ.

<sup>19</sup> Anŋa malac enj kêkôc gejobsêga, taŋ gêjam gôliŋ sinjwaga naŋ, to lau lemeŋ teŋ taŋ ôliŋ andaŋ kinj ma gacgenj sêmoa malac naŋ, tôŋ ma sinjêlêc laŋgwa nê kêtêpêwaga, taŋ gejob sinjwaganêŋ ŋaêmôkê naŋ, to lau towae 60 gamêŋ ŋagêdôŋa, taŋ enj kêtap sa anŋa Jerusalem tau.



20 Kasêga Nebusaradan kêkôc êsêac gêdêĶ kiĶ BabilonĶa, taĶ gêmoa malac Ribla.

21 Ma aĶga malac Ribla, taĶ gêc gamêĶ Hamat naĶ, kiĶ BabilonĶa kêĶjatu lau gebe sênac êsêac êndu. Amboac tonaiĶ êsêac sêwê lau sêwi nêĶ gamêĶ siĶ jasêĶgôĶ gamêĶ Babilon.

### *GôliĶwaga JudaĶa Gedalia*

22 KiĶ BabilonĶa Nebukadnesar kêkêĶ Ahikam latu ma Sapan dêbu Gedalia kêtu lau ņagêdô, taĶ Nebukadnesar gêwi siĶ gacgeĶ sêmoa gamêĶ JudaĶa naĶ, nêĶ gôliĶwaga.

23 GêdêĶ taĶ lau Juda nêĶ laumata to nêĶ siĶwaga samob sêĶô gebe kiĶ BabilonĶa kêkêĶ Gedalia kêtu gôliĶwaga naĶ, êsêac dêdêĶ Gedalia sêĶa Mispa. Lau tau tonaiĶ nêĶ ņaê tonec gebe Netania latu Ismael agêc Karea latu Johanan ma Tanhumet latu Seraia aĶga malac Netopat, agêc Jasia naĶga Maka.

24 Ma Gedalia kêtôc lêma gêdêĶ êsêac to nêĶ lau ma kêsôm gebe “Atêc taôm êtu lau Babilon nêĶ laumataĶa atom. AĶgôĶ gamêĶ tonec ma anam sakiĶ kiĶ BabilonĶa, go amoa ņajam.”

25 Mago gêdêĶ jala tonanĶeĶ ņaajôĶ 7 Netania latu ma Elisama dêbu Ismael aĶga kiĶĶnê gôlôac ņam gêmêĶ Mispa gêwiĶ lau 10 ma sêĶac Gedalia to lau Juda ma lau Kaldea, taĶ sêmoa sêwiĶ eĶ naĶ, êndu aĶga Mispa.

26 Go lau samob, lau tolêlôm to lau ņalêlôm sawa kêtômgeĶ, sêwiĶ siĶwaganêĶ laumata sêwi gamêĶ siĶ ma sêsêp Aiguptu sêĶa gebe êsêac têtêc Kaldeawaga.

### *Sêwi Jehoiakin siĶ aĶga kapoacwalô*

<sup>27</sup> Gêdêṅ taṅ kiṅ Judaṅa Jehoiakin nê jala gêṅgôṅ kapoacwalôṅa kêtû 37 ṅaajôṅ kêtû 12 ma ṅabêc 27 naṅ, Ewilmerodok kêkôc nê gôliṅ kiṅṅa sa, tec eṅ kêmoasiṅ kiṅ Judaṅa Jehoiakin ma kêgaboac eṅ su aṅga kapoacwalô.

<sup>28</sup> Eṅ kêmoasiṅ eṅ ma gêmac-gêmac biṅ gêdêṅ eṅ ma kêkêṅ eṅ gêṅgôṅ lêpôṅ teṅ ṅaô ma ketoc eṅ sa kêlêlêc kiṅ ṅagêdô, taṅ sêmoa Babilon sêwiṅ eṅ naṅ su.

<sup>29</sup> Jehoiakin kêkwalec ṅakwê kapoacwalôṅa su ma geṅ gêṅ gêṅgôṅ kiṅnê tebo kêtôm têm samob e gêmac êndu.

<sup>30</sup> Gêdêṅ têm samob, taṅ eṅ gêmoa mata jaliṅa naṅ, eṅ kêtap nê gêṅ, taṅ kêpô lêna naṅ sa kêtôm bêcgeṅ aṅga kiṅnê.

**BIBOLO DABUN**  
**The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea**  
**Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini**

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb